

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/604-0/2016
Érkezett:	2016 MÁRC 30. Személyesen
Példány:	1
Melléklet:	3 db
Közelítőiroda:	1

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

Büki Zoltán Imre a Pesti Központi Kerületi Bíróság által 2016.02.16-án meghozott és 2016.03.23-án postai úton kézbesített, 18.Szk.34.117/2015/9. számú végzésével szemben az alábbi,

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel sérti Magyarország Alaptörvényének VIII. cikk (1) bekezdését.

I. Előzmény

2015 Március 17.-án a HVG internetes oldalán megjelent egy cikk, amely a TASZ, a Helsinki Bizottság és az Eötvös Károly Intézet közös tanulmányában megállapított elemzést tartalmazott az Alkotmánybírósági ítélkezési gyakorlatról. Ezen tanulmányban szereplő elemzések, megállapítások és összegzések, a 2015 március 18-án a Demokratikus Magyarországért facebook-csoport a Budapest Művelődési Központban tartandó rendezvényén is a témák között szerepelt, amely oly mértékű indulatot váltott ki a jelenlévők körében, hogy úgy döntöttünk, hogy gyors reagálású demonstrációként a Lánc-hídon, annak lezárásával fejezzük ki a véleményünket.

A demonstrációt szabályosan bejelentettük, és a helyszínen rendőri jelenléttel és biztosítással megvalósítottuk.

A demonstrációt a rendőrség jogellenesen feloszlatta és a résztvevőkkel szemben gyülekezési joggal való visszaélés és közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése miatt szabálysértési eljárást indított, és amellyel kapcsolatban a Pesti Központ kerületi Bíróságon kifogással éltem.

A bíróság, végzésében a rendőrségi határozatot a jelen alkotmányjogi panaszt előterjesztő személyek vonatkozásában helyben hagyta, és a végzés indoklásában részletezve korlátozta az Alaptörvényben és a Gyülekezési Törvényben biztosított gyülekezési, és a szabad véleménynyilvánítási jogát.

A kérelem indoklásául előadottak

1. Álláspontom a gyülekezési jog megsértése kérdéskörben, a gyülekezés „gyors reagálásának” minősítése kapcsán.

A bíróság nem fogadta el az eljárás alá vont személyek tüntetés okaként előadott indoklását és arra hivatkozott, hogy azért nem fogadja el mert az Alkotmánybírósági határozatok 3 napnál korábban születtek és az Alkotmánybíróság tagja is 3 napnál régebben lettek kinevezve.

Magyarország Alaptörvényének VIII. cikk (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van a békés gyülekezéshez. A Gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény értelmében: 2. § (1) A gyülekezési jog gyakorlása keretében békés összejövetelek, felvonulások és tüntetések (a továbbiakban együtt: rendezvény) tarthatók, amelyeken a résztvevők véleményüket szabadon kinyilváníthatják. (2) A rendezvény résztvevői jogosultak a közösen kialakított álláspontjukat az érdekeltek tudomására hozni. A 3/2013. (II. 14.) AB-határozat szerint [...] Az egyén gyülekezési szabadságába tartozik, hogy gyülekezést szervezzon és gyülekezésen vegyen részt. A gyülekezés szervezésének lényegi eleme (olykor egy adott közügyben való vélemény-kifejezés része) annak megválasztása, hogy a rendezvényre milyen céllal, hol, mikor és milyen körülmények között kerüljön sor. A gyülekezési szabadság a gyülekezés helyszínéül szolgáló terület megválasztására is kiterjed.

A rendezvények megtartásának megtiltására okot adó körülmények taxatív felsorolását a Gytv. 8. § (1) bekezdése tartalmazza, ennek értelmében pedig a rendőrség csak akkor tilthatja meg a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen vagy időben való megtartását, ha a rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható. *(Gytv. 8. § (1) Ha a bejelentéshez kötött rendezvény megtartása a népképviselői szervek vagy a bíróságok zavartalan működését súlyosan veszélyeztetné, vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható, a rendőrség a bejelentésnek a hatósághoz való beérkezésétől számított 48 órán belül a rendezvénynek a bejelentésben megjelölt helyszínen, vagy időben való megtartását megtilthatja.)*

A Gytv. 2. § (3) bekezdésében foglaltak - miszerint „A gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, valamint nem járhat mások jogainak és szabadságának sérelmével.” - azt jelentik, hogy a gyülekezési jog gyakorlása közben a demonstrálók nem fejthetnek ki olyan tevékenységet, ami mások jogainak és szabadságának sérelmével járna, és abban az esetben, ha a rendőrség azt észleli, hogy a gyülekezési jog gyakorlása, vagyis a rendezvény résztvevőinek magatartása a rendezvény törvényességét veszélyezteti, úgy a Gytv. 14.§ (1) bekezdése értelmében a rendőrség feloszlatja a rendezvényt. *(Gytv. 14. § (1) Ha a gyülekezési jog gyakorlása a 2. § (3) bekezdésében foglaltakba ütközik, vagy a rendezvényen a résztvevők fegyveresen, illetőleg felfegyverkezve jelennek meg, továbbá ha bejelentéshez kötött rendezvényt tiltó határozat ellenére tartanak, a rendőrség a rendezvényt feloszlatja.)* Ennek az értelmezésnek a helyességét támasztja alá az, a rendezvények rendjének biztosításával kapcsolatos rendőri feladatokról szóló 15/1990. BM-rendelet 6.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezés is, amely expressis verbis deklarálja, hogy a Gytv. 8. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő, de ugyanezen törvény más rendelkezéseibe ütköző rendezvény megtartása előzetesen nem tiltható meg, ilyenkor a rendőrségnek figyelmeztetnie kell a szervezőt a lehetséges törvénysértésre. *(15/1990. BM-rendelet 6. § (1)*

Ha a bejelentésből megállapítható, hogy a tervezett rendezvény bejelentése, megtartása a Törvény rendelkezéseibe ütközik, de előzetesen nem tiltható meg, a rendőrség a szervezőt erre írásban figyelmezteti.

A Gytv.-ben felsorolt alkotmányos korlátokon kívül, nincs joga sem a rendőrségnek, sem a bíróságnak újabb korlátozó elemet beemelni a már meglévők közé, így a bíróság a végzésében Alkotmányellenesen korlátozta a gyülekezési jogot azáltal, hogy szubjektív elemként eldönti mely, a demonstrációra okot adó eseményre lehet a gyülekezési joggal élni.

A demonstráció alapjául, nem a korábban nyilvánosságra hozott Alkotmánybírósági határozatok és még csak nem is az Alkotmánybíróság tagjai adták az okot, hanem a tanulmányban szereplő összegzések, megállapítások, melyek új információként, egyértelműen rávilágítottak a részrehajló ítélkezési gyakorlatra. Ezen megállapítások a cikk megjelenéséig nem kerültek nyilvánosságra.

A tanulmányban szereplő Alkotmánybírósági határozatok, önállóan lehet, hogy csak nemtetszést váltottak ki az emberekből és ezért még nem vonultak az utcára, de a 2015 március 17.-i tanulmányban 23 eset került elemzésre és az ezekben hozott döntések a kormányoldalnak kedvező 77%-os egyoldalúságának ténye, elérte azt az ingerküszöböt, amely kellő okot adott a demonstrációban résztvevőknek, hogy kinyilvánítsák véleményüket. Fentiekből egyértelműen következik, hogy a megvalósult „gyors reagálású demonstráció” kiváltó oka egyértelműen a 2015 március 17.-án megjelent tanulmány és annak tartalma volt, amely így, 3 napnál nem régebbi eseményre reagált.

Az Alkotmánybíróság 3099/2015 (V.26) számú AB végzésének (11) bekezdése mondja ki azt, hogy a Szabs.tv. 189.§ (5) bekezdés konkrét ügyben való alkalmazhatóságát a rendes bíróság döntheti el, a lefolytatott bizonyítási eljárás és a megállapított tényállás alapján. A hivatkozott szabálysértési jogszabályhely a Gytv. hatálya alá tartozó közterületen megvalósuló békés célú bejelentésre kötelezett gyülekezések esetében is lehetővé teszi a törvénysértés (késedelmes bejelentés) szabálysértési jogkövetkezményének a mellőzését. Nincs tehát akadálya annak, hogy amennyiben a szervező(k) és a rendezvény résztvevői egy olyan eseménnyel összefüggésben kívánják kifejtetni véleményüket (tiltakozásukat) közterületen megtartásra kerülő békés célú, szervezett rendezvény keretében, amely kiváltó oka egy, a bejelentéshez képest három napon belül, előre nem láthatóan bekövetkezett vagy nyilvánosságra került esemény, akkor azt a Szabs.tv. 189§ (3) bekezdés a) pontjában foglalt szabálysértési jogkövetkezmény mellőzésével tehessek meg. Az ilyen gyors gyülekezések is az Alaptörvény VIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjog védelmi körébe tartoznak.

2. Álláspontom a közlekedési szabályok kisebb megsértése kapcsán

1989. évi III. törvény a gyülekezési jogról 15. § a) közterület: a mindenki számára korlátozás nélkül igénybe vehető terület, út, utca, tér;

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975 (II.5) KPM-BM együttes rendelet/továbbiakban KRESZ mint rendelet még akkor sem írhatja felül, és lehet a Gytv.-el ellentétes korlátozó jogszabály, ha mint a bírósági végzés indoklásában a Szabs.tv.-t keretszabályként és azt tartalommal kitöltő szabályként tekintünk rá.

Ha ezt az érvelést elfogadnánk, akkor egy egyszerű minisztériumi rendelettel, beleírhatnák a KRESZ-be, hogy „Tilos gyülekezni lakott területen” és ezzel felülírnák a kétharmados Gytv.-t és az Alaptörvényt, és büntetéssel korlátoznánk a gyülekezési joggal élőket.

A gyülekezés helyszínén a KRESZ szabályok betartását elváró és a szabályok megszegését büntetéssel sújtó megállapításával a bíróság Alkotmányellenesen korlátozta a gyülekezési jogot, és ellentétes a Gytv.-vel.

A 75/2015. AB-határozat 5.2 pontjában az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy a rendőrségi bejelentés ténye arra jelent garanciát, hogy a helyszíneken a rendőrség ellátja a biztosítási feladatokat.

Tekintettel arra, hogy a bírósági tárgyalás során is egyértelműen bebizonyosodott, hogy a 2016 március 18-án megvalósult demonstrációt szabályosan bejelentettük és a helyszínre érkezve nagy számú rendőri erők jelenlétét tapasztaltuk, biztosítottnak láttuk, hogy a rendőrség el fogja látni a rendezvény biztosítását, és jóhiszeműen álltunk fel a hídra.

Ennek ellenére a rendőrség arra hivatkozott a szabálysértési eljárásban, hogy azért büntet minket, mert úgy álltunk fel a hídra, hogy az nem volt a rendőrség által biztosítva.

A 2015-ös évben nem ez az első eset, amikor az autós demonstrációk kapcsán a rendőrség úgy próbálja korlátozni a gyülekezési jogot, hogy 75/2015 AB határozat 5.2 pontjában rendőrségi garanciaként meghatározott biztosítást nem valósítja meg.

Annak ellenére, hogy a rendőrök a bejelentett helyszínen tartózkodnak, a demonstrációra érkező járművek részére szándékosan nem biztosítják a lezárt területet, és amikor a helyszínre érkeznek a demonstrációban résztvevő járművek, szabálysértési eljárást kezdeményeznek a járművezetőkkel szemben.

Ezúton is kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, részletesen fejtse ki álláspontját, a következő kérdésben, hogy a jövőben elkerülhető legyen a joggal ezen módon történő visszaélés:

Felelősségre vonható-e az a szabályosan bejelentett demonstrációra érkező személy, aki abban a tudatban érkezik a helyszínre, hogy a rendőrség a 75/2015 AB határozat 5.2 pontja alapján biztosítja a gyülekezés helyszínét?

Alulírott előterjesztő tájékoztatom az Alkotmánybíróságot, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 18.Szk.34.117/2015/9 számon nyilvántartott 2016 február 12-én kihirdetett és ugyanezen napon jogerőssé vált végzésével szemben a jogorvoslati lehetőségeit kimerítettük, a Szabs.tv.116§ (3) bekezdése értelmében nincs helye fellebezésnek.

6. Nyilatkozunk arról, hogy az ügyben nincs felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy nem lett kezdeményezve perújítás az ügyben

Kelt: 2016. március 29

Antti Lahti

Mellékletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
2. Érintettséget alátámasztó a Pesti Központi Kerületi Bíróság által 2016.02.16-án meghozott 18.Szk.34.117/2015/9. számú végzése.